

PRINCIPALELE LUCRĂRI DE RESTAURARE A MONUMENTELOR ISTORICE
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

(1959—1969)

Operațiunile de salvare și protejare a monumentelor noastre istorice s-au înscris în ultimii ani într-o dinamică impresionantă.

Prețuind inestimabila lor valoare artistică și documentară, conducerea statului nostru a acordat întreaga sa atenție acestei probleme de interes național, trasând sarcini concrete și urmărind modul lor de execuție.

Prezentăm în continuare un tabel grăitor al realizărilor deosebite obținute în această direcție:

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Restaurări

Patriarhia, Aleea Marii Adunări Naționale nr. 2.
1960—1963.

Biserica: restaurare generală; coborîrea cornișei pridvorului la nivelul original; refacerea formelor originare ale învelitorii; restaurarea decorului ceramic al paramentului.

Paraclisul: restaurare generală cu reconstituirea turlei.
Valoarea lucrărilor: 1 452 698 lei.

Mănăstirea Sf. Troiță — Radu Vodă —, str. Radu Vodă nr. 24 A.
1962 — lucrările continuă.

Restaurarea turnului clopotniță; cercetări pe parament la biserică; cercetarea arheologică a incintei; proiect pentru restaurarea bisericii.
Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 1 321 462 lei.

Casa Enăchiță Văcărescu, str. E. Văcărescu nr. 16.
1963—1966.

Restaurare generală, cu amenajări pentru sediul Direcției Monumentelor Istorice.

Valoarea lucrărilor: 2 453 998 lei.

Mănăstirea Mărcuța, str. Biserica Mărcuța nr. 8
1967 — lucrările continuă.

Restaurarea generală a bisericii, cu păstrarea etapelor de construcție și reconstituirea turlei de pe naos; restaurarea zidurilor și amenajarea incintei.
Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 537 039 lei.

Intervenții urgente

Mănăstirea Văcărești, 1964.

JUDEȚUL ALBA

Restaurări

Complexul feudal al orașului Sebeș

1960 — lucrările continuă.

Biserica evanghelică cu capela Sf. Iacob și incinta: restaurare generală, cu evidențierea tuturor etapelor de construcție; coborîrea pardoselii corului la nivelul de călcare original; marcarea planului primei bazilici (terminat în 1965).

Casa Zapolya (Muzeul orașului): restaurare generală.

Cetatea orașului, cu turnurile și zidurile de apărare: restaurare generală.
Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 4 002 971 lei.

Cetatea sătească cu biserica romanică din Cricău

1961 și 1964—1967.

Biserica: restaurare generală, cu evidențierea tuturor etapelor de construcție; coborîrea terenului în jurul bisericii la nivelul original de călcare, cu marcarea colateralelor dispărute.

Cetatea: lucrări de consolidare și conservare; amenajarea ca lapidariu a pivniței fostei case parohiale.

Valoarea lucrărilor: 1 089 394 lei.

Cetatea din Cîlnic

1961—1964.

Restaurare generală, orientată spre consolidarea și protecția ansamblului, fără reconstituiri; consolidarea donjonului realizată cu elemente din beton armat aparente.

Valoarea lucrărilor: 1 058 187 lei.

Cetatea Alba Iulia

1961—1964.

Restaurarea porții lui Carol al VI-lea și a celei de-a IV-a porți a cetății; lucrări de întreținere și protecție.

Valoarea lucrărilor: 417 940 lei.

Ruina bisericii romanice din Gîrbova

1966.

Lucrări de consolidare și protecție a monumentului conservat ca ruină.

Valoarea lucrărilor: 97 181 lei.

Catedrala ortodoxă — a Rîntregirii — din Alba Iulia

1967 — lucrările continuă.

Lucrări de reparații capitale la catedrală și la clădirile incintei.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 2 153 835 lei.

Catedrala romano-catolică din Alba Iulia

1967 — lucrările continuă.

Restaurare generală cu păstrarea tuturor etapelor de construcție; desființarea etajului sacristiei sud, pentru degajarea paramentului; încălzire centrală.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 1 317 870 lei.

Intervenții urgente

Biserica reformată din cetatea orașului Aiud, 1961—1962; ruina bisericii romanice din Gîrbova, 1964; biserica Cuvioasa Paraschiva din Ighiel, com. ghiu, 1965—1966; extragerea frescelor și a pieselor sculptate de la ruina bisericii ortodoxe din Bucurdea Vînoasă, 1965—1966; catedrala Sf. Treime din Blaj, 1966; biserica de lemn a fostei mănăstiri Cioara din Săliște (Cioara), 1966—1967; biserica Nașterea Fecioarei din Gîrbovița, oraș Aiud, 1966—1969; biserica Nașterea Maicii Domnului din Galda de Jos, 1968—1969; biserica Buna Vestire din Cergăul Mare, 1969.

JUDEȚUL ARAD

Intervenții urgente

Biserica Adormirea Maicii Domnului din Lipova str. 9 Mai nr. 3, 1961; biserica romano-catolică din Sînpetru German, 1962; cetatea Șoimoș din localitatea Șoimoș, oraș Lipova, 1964; biserica de lemn Sf-ții Apostoli din Seliște, com. Petriș, 1965; biserica de lemn Trei Ierarhi din Troaș, com. Săvișin, 1965; mănăstirea ortodoxă sîrbă Bezdin, sat Munar, com. Secusigiu, 1969.

JUDEȚUL ARGEȘ

Restaurări

Ansamblul Bărăția din Cîmpulung

1963—1965.

Restaurarea ansamblului cu păstrarea etapelor de construcție valoroase și înlăturarea elementelor parazitare ulterioare; evidențierea fundațiilor bisericii din secolul al XIII-lea; amenajarea lapidariului în pivnița casei parohiale.

Valoarea lucrărilor: 1 636 082 lei.

Biserica Sf. Gheorghe din Pitești

1963—1968.

Restaurare generală cu desființarea adăugirilor din secolul al XIX-lea; restaurarea pridvorului cu camera clopotelor; refacerea celor două turle ale pronaosului; refacerea zidului despărțitor dintre pronaos și naos.

Valoarea lucrărilor: 1 237 999 lei.

Biserica episcopală din Curtea de Argeș

1964—1968.

Reparația învelitorii la biserică, refacerea terasei și a trotuarului; reparații și amenajări la incintă.

Valoarea lucrărilor: 1 312 157 lei.

1964—1966.

Restaurarea generală a bisericii cu consolidarea picturii din pronaos; amenajarea incintei.

Valoarea lucrărilor: 543 146 lei.

Mănăstirea Aninoasa

1968 — lucrările continuă.

Lucrări de cercetare și consolidări la incintă; proiect de restaurare generală.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 288 649 lei.

Intervenții urgente

Biserica Cuvioasa Paraschiva din Lăicăi, com. Cetățeni, 1961—1962; bisericile rupestre din Cetățeni, 1965—1968; biserica Sf. Nicolae Domnesc din Curtea de Argeș, 1966; biserica Olari din Curtea de Argeș, 1966—1969; biserica Sf. Teodor Tiron din Corbeni, 1967—1968.

JUDEȚUL BACĂU

Intervenții urgente

Biserica de lemn Sf-ții Apostoli din Poglet, com. Corbasca, 1967—1969; biserica de lemn Cuvioasa Paraschiva din Răchitoasa, 1968—1969.

JUDEȚUL BIHOR

Restaurări

Catedrala romano-catolică din Oradea

1960—1963.

Lucrări de reparații capitale.

Valoarea lucrărilor: 880 407 lei.

Biserica de lemn din Delurenii (Beznea)

1964—1965.

Restaurare generală.

Valoarea lucrărilor: 167 173 lei.

Intervenții urgente

Biserica de lemn Sf. Ion Teologul din Brădet, com. Buntești, 1960; biserica de lemn Sf. Nicolae din Săcălășău, com. Derna, 1961—1962; biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Tilecuș, com. Tileagd, 1964—1966; biserica de lemn Sf. Dumitru din Păușa, com. Hojorid, 1965—1967; biserica de lemn Sf. Nicolae din Josani, com. Măgești, 1966—1968; biserica ruteană din Oradea, Parcul Lenin nr. 5, 1969; biserica Sf-ții Arhangheli din Inand, com. Cefa, 1968—1969; biserica Sf. Dumitru din Tinăud, oraș Aleșd, 1969; biserica de lemn din Hidiseșelul de Jos, 1969.

JUDEȚUL BISTRIȚA NĂȘĂUD

Restaurări

Biserica de lemn din Chiraleș

1963—1964.

Restaurare generală cu mutarea în cadrul secției în aer liber (Hoi) a Muzeului de etnografie din Cluj.

Valoarea lucrărilor: 153 777 lei.

Intervenții urgente

Biserica de lemn Cuvioasa Paraschiva din Țigău, com. Lechința, 1952—1963; castelul Banffy din Urmeniș, 1964; biserica de lemn din Sărata, oraș Bistrița, 1965—1967; biserica ortodoxă (fostă a Minorităților) din Bistrița, Piața Unirii nr. 9, 1968—1969; turnul de poartă al fostei cetăți sătești din Dumitra, 1968—1969; biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Dobricel, com. Căianul Mic, 1968—1969.

JUDEȚUL BOTOȘANI

Restaurări

Biserica de lemn Sf. Dumitru din Vorniceni

1968.

Restaurare generală.

Valoarea lucrărilor: 40 841 lei.

Intervenții urgente

Biserica de lemn Adormirea Maicii Domnului — Vîrgolici — din Dorohoi, Str. Grigore Ghica Vodă nr. 35, 1969.

Restaurări

Cetatea sătească cu biserica evanghelică din Prejmer

1960 — lucrările continuă.

Cetatea: restaurarea generală cu conservarea tuturor etapelor de construcție; consolidări la drumul de strajă, cu elemente din beton armat ascunse; coborîrea nivelului incintei pe bază de cercetări și evidențierea fundațiilor zidului exterior de apărare.

Biserica: consolidarea nucleului central cu elemente din beton armat introduse în interiorul pilelor și arcelor; demontarea turnului clopotniță și reconstituirea lui cu structură din beton armat ascunsă; evidențierea tuturor etapelor de construcție.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 5 972 632 lei.

Hala veche (casa Hirscher) din Brașov,

Piața 23 August nr. 14.

1960—1961.

Restaurare generală cu păstrarea etapelor de construcție valoroase; reconstituirea porticului cu arcade; refacerea șarpantei cu elemente din beton armat precomprimat.

Valoarea lucrărilor: 1 462 669 lei.

Cetatea Făgărașului

1965 — lucrările continuă.

Restaurare generală a ansamblului cu evidențierea etapelor de construcție; consolidări la aripile de vest și sud ale castelului prin elemente din beton armat ascunse; proiect pentru amenajarea castelului cu destinația de muzeu și a corpului de gardă pentru hotel turistic.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 11 719 906 lei.

Ansamblul bisericii Sf. Nicolae din Șcheii Brașovului

1968 — lucrările continuă.

Restaurarea vechii școli românești (muzeul Șcheiului): amenajări parțiale la casa Barac; cercetări arheologice și sonde; proiecte pentru restaurarea generală a ansamblului.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 458 089 lei.

Biserica Neagră din Brașov

1968 — lucrările continuă.

Restaurarea scării în spirală de pe latura de nord; studii-cercetări; proiect pentru restaurarea generală.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 189 722 lei.

Intervenții urgente

Cetatea sătească din Cristian, 1961; biserica de lemn din Șinca Nouă com. Poiana Mărului, 1961; zidul cimitirului bisericii Sf. Nicolae din Șcheii Brașovului, 1964—1965; Biserica Neagră din Brașov, 1965; biserica evanghelică din Hălchiu, 1965; biserica evanghelică din Rodbav, 1965—1969; biserica Buna Vestire din Copăcel com. Hîrseni, 1968 — lucrările continuă.

JUDEȚUL BUZĂU

Intervenții urgente

Biserica fostei mănăstiri din Rîmnicul Sărat, str. Ștefan Gheorghiu nr. 4, 1966.

JUDEȚUL CLUJ

Restaurări

Biserica reformată din Cluj, str. Kogălniceanu

1960.

Terminarea lucrărilor de restaurare generală începute prin Departamentul Cultelor.

Valoarea lucrărilor: 327 534 lei.

Biserica romano-catolică Sf. Mihail din Cluj

1960—1964.

Restaurare generală cu reconstituirea în forma originală a bolților corului; consolidare; restaurarea paramentului exterior prin înlocuirea cu piese identice a elementelor din piatră degradate.

Valoarea lucrărilor: 2 527 130 lei.

Biserica romano-catolică din Florești

1961—1963.

Restaurare generală cu evidențierea etapelor de construcție; amenajarea incintei.

Valoarea lucrărilor: 581 686 lei.

Cetatea din Dăbîca

1969 — lucrările continuă.

Cercetări și consolidarea zidurilor descoperite.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 150 000 lei.

Intervenții urgente

Biserica armeano-catolică din Gherla, 1960—1961; biserica reformată din Sic, 1961—1963; biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Tăuți, com. Florești, 1961—1962; biserica romano-catolică din Turda, 1961—1962; mănăstirea Franciscanilor din Cluj, 1961; biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Calna, com. Vad, 1964—1965; mănăstirea Piarștilor din Cluj, 1965—1968; biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Săliște, com. Ciurila, 1966—1967; biserica unitariană din Cluj, 1967; biserica de lemn — Din deal — din Sălișca com. Cițcău, 1969; biserica de lemn din Surduc, com. Iara, 1968—1969; biserica de lemn din Buzăș, sat Săliștea Nouă, com. Baci, 1969; biserica fostei episcopii din Vad, 1969.

JUDEȚUL CONSTANȚA

Restaurări

Ansamblul roman cu mozaic din Constanța

1960 — lucrările continuă.

Restaurarea parțială a mozaicului; restaurarea încăperilor boltite de sub terasa mozaicului, cu reconstituiri parțiale; construcție de protecție a suprafeței de mozaic descoperită prin săpături; restaurarea canalului roman și a vestibulului roman.

Valoarea lucrărilor până la sfârșitul anului 1969: 10 981 769 lei.

Mormîntul antic din Mangalia

1960.

Lucrări de cercetare și conservare; construcție de protecție și amenajarea zonei.

Valoarea lucrărilor: 518 854 lei.

Moscheea din Mangalia

1960—1962.

Restaurare generală cu amenajarea incintei.

Valoarea lucrărilor: 416 880 lei.

Monumentul triumfal și zona cetății Municipium Tropaeum Trajani din Adamclisi

1960 — lucrările continuă.

Lucrări de cercetare; transportul pieselor sculptate de la București la Adamclisi; detectarea și culegerea pieselor răspindite în satele din împrejurimi; proiect pentru amenajarea muzeistică a ansamblului.

Valoarea lucrărilor până la sfârșitul anului 1969: 1 717 907 lei.

Ansamblul rupestru Basarabi din Murfatlar

1960 — lucrările continuă.

Reconstituirea prin anastiloză a galeriilor, cămărilor și bisericilor săpate în masivul de cretă. Studii pentru construcția de protecție.

Valoarea lucrărilor până la sfârșitul anului 1969: 2 505 602 lei.

Intervenții urgente

Cetatea și așezarea civilă Histria, 1964—1969.

JUDEȚUL COVASNA

Intervenții urgente

Cetatea sătească cu biserica reformată din Ilieni, 1962; claustrul minorităților din Tîrgul Secuiesc, 1969.

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

Restaurări

Curtea domnească din Tîrgoviște

1961 — lucrările continuă.

Restaurarea generală a bisericii; consolidarea turlei de pe naos cu desprinderea și reșezarea frescei; restaurarea ruinelor Curții domnești; degajarea fundațiilor bisericii lui Mircea cel Bătrîn; amenajare muzeistică.

Valoarea lucrărilor până la sfârșitul anului 1969: 4 788 359 lei.

Biserica Sf. Vineri din Tîrgoviște, Aleea Brătescu nr. 5.

1968 — lucrările continuă.

Cercetare; restaurare zid incintă; s-a început restaurarea paramentului exterior al bisericii; proiect restaurare integrală.

Valoarea lucrărilor până la sfârșitul anului 1969: 794 436 lei.

Intervenții urgente

Biserica Sf-ții Voievozi din Tîrgoviște, str. Eliade Rădulescu nr. 16, 1965—1966; biserica Adormirea Maicii Domnului din Văleni — Dîmbovița, 1966—1968; mănăstirea Gorgota, 1967—1969; biserica de lemn Vîrtop din Cîndești, com. Cîndești-Valea, 1961—1963.

JUDEȚUL DOLJ

Intervenții urgente

Biserica Adormirea Maicii Domnului din Coțofenii din Față, com. Almaj, 1968.

JUDEȚUL GALAȚI

Intervenții urgente

Biserica fostei mănăstiri Banu din Nicorești, 1966; biserica Serdaru din Nicorești, 1966.

JUDEȚUL GORJ

Restaurări

Mănăstirea Tismana

1960 — terminarea lucrărilor începute prin Departamentul Cultelor.

Reparații la biserică și paraclis (înelvitori, finisaje) și amenajări la încăperile muzeului.

Valoarea lucrărilor: 132 160 lei.

1968—1969: instalația electrică pentru ansamblu.

Valoarea lucrărilor: 128 184 lei.

Total: 260 344 lei.

JUDEȚUL HUNEDOARA

Restaurări

Biserica Sf. Nicolae din Densuș

Restaurarea generală a bisericii cu marcarea tuturor etapelor de construcție; refacerea învelitorilor din piatră.

Valoarea lucrărilor: 263 963 lei.

Castelul Corvineștilor din Hunedoara

1965 — lucrările continuă.

Castelul: restaurare generală cu evidențierea tuturor etapelor de construcție; reconstituirea bolților la galeria Huniazilor (restaurarea bolților capelei și reconstituirea structurii gotice din Sala Dietei sînt executate în etapa 1956—1958). Restaurarea castelului terminată în 1968.

Valoarea lucrărilor: 4 224 778 lei.

Curtea husarilor (a Corvineștilor): amenajarea clădirilor pentru sediul Muzeului municipal. Lucrările începute în 1969.

Valoarea lucrărilor până la sfârșitul anului 1969: 1 100 000 lei.

Total: 5 324 778 lei.

Intervenții urgente

Biserica reformată din Rapotul Mare, 1960; Biserica Sf. Mihail din Gurasada, 1960; biserica Înălțarea Domnului din Nușoara, com. Sălașul de Sus, 1962—1963; biserica de lemn Cuvioasa Paraschiva din Tîrnăvița, com. Brănișca, 1962; extragerea frescelor de la biserica din Cinciș (demolată), 1963; consolidarea gorunului lui Horia din Țebea, 1963; amfiteatrul roman din Sarmizegetusa romană, 1965—1969; biserica de lemn din Ocișor, com. Vața de Jos, 1966—1968.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Intervenții urgente

Mănăstirea Slobozia lui Enache din Slobozia, str. Mănăstirii nr. 2, 1963.

JUDEȚUL IAȘI

Restaurări

Biserica Trei Ierarhi și Sala gotică din Iași

1960: terminarea lucrărilor de restaurare începute prin Departamentul Cultelor la Sala gotică.

Valoarea lucrărilor: 773 545 lei.

1961—1963: amenajarea incintei.

Valoarea lucrărilor: 388 372 lei.

1968: lucrări de parament și instalația de încălzire centrală la biserică.

Valoarea lucrărilor: 82 862 lei.

Total: 1 244 779 lei.

Catedrala Mitropoliei din Iași

1960.

Refacerea în piatră a scăriilor de pe latura de vest.

Valoarea lucrărilor: 144 586 lei.

Tiparnița lui Dosoftei din Iași, str. Anastasie Panu nr. 69.

1960 și 1967—1969.

Restaurare generală.

Valoarea lucrărilor: 732 659 lei.

Mănăstirea Galata din Iași

1961 — lucrările continuă.

Restaurarea generală a ansamblului, cu evidențierea etapelor de construcție.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 3 935 109 lei.

Mănăstirea Cetățuia din Iași

1964 — lucrările continuă.

Restaurarea generală a ansamblului, cu marcarea etapelor de construcție și amenajarea zonei de protecție.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 2 041 100 lei.

Biserica Barnovski din Iași, str. Ghica Vodă nr. 26

1968.

Lucrări de reparații și restaurarea pridvorului.

Valoarea lucrărilor: 68 920 lei.

Biserica Sf. Nicolae Domnesc din Iași, str. Anastasie Panu nr. 65

1968.

Instalație electrică interioară.

Biserica Sf. Dumitru din Hîrlău

1968.

Restaurarea șarpantei în forma originală.

Valoarea lucrărilor: 45 781 lei.

Mănăstirea Birnova, satul Birnova, municipiul Iași.

1968 — lucrările continuă.

Restaurarea turnului clopotniță.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 74 278 lei.

Biserica Sf. Spiridon din Iași, str. Gh. Dimitrov nr. 33

1968.

Lucrări de consolidări și reparații; cercetări parament pridvor.

Valoarea lucrărilor: 94 929 lei.

Biserica Sf-ții Apostoli — Barboi — din Iași, stradela Barboi nr. 12

1968.

Reparația învelitorilor și a elementelor din piatră profilată.

Valoarea lucrărilor: 62 383 lei.

Mănăstirea Frumoasa din Iași

1968.

Consolidări parțiale la zidul de incintă.

Valoarea lucrărilor: 17 971 lei.

Biserica Sf. Ion cel Nou — Nicorița — din Iași, str. Nicorița nr. 1

1968.

Lucrări de reparații.

Valoarea lucrărilor: 140 513 lei.

Intervenții urgente

Biserica mănăstirii Frumoasa din Iași, 1961; biserica Sf. Ion cel Nou — Nicorița — din Iași, 1961; biserica Vovidenia din Iași, 1961; mănăstirea Cetățuia din Iași, 1964; biserica Trei Ierarhi din Iași, 1964—1965; turnul clopotniță al mănăstirii Dobrovăț, 1965—1966; mănăstirea Golia din Iași, 1967.

JUDEȚUL ILFOV

Restaurări

Schitul Balamuci, satul Balta Neagră, com. Nuci

1960—1962.

Restaurarea ansamblului, cu reconstituirea turlei de pe naosul bisericii.

Valoarea lucrărilor: 440 944 lei.

Mănăstirea Căldărușani, satul Brazii

1960—1964.

Restaurarea incintei mănăstirii și a bisericii din cimitir.

Valoarea lucrărilor: 667 736 lei.

Casa Udriște Năsturel din Herești

1964 — lucrările continuă.

Restaurarea casei de piatră, cu reconstituirea etajului; amenajarea incintei.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 2 089 256 lei.

Intervenții urgente

Mănăstirea Snagov din Siliștea Snagovului com. Gruiu, 1964—1965; mănăstirea Căldărușani, 1969; biserica de lemn Sf. Nicolae din Izvorul com. Vinătorii Mici, 1969.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Restaurări

Biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Plopiș, com. Șișești și biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Remetea Chioarului, 1960—1961.

Restaurare generală.

Valoarea lucrărilor: 533 487 lei.

Biserica de lemn „Din deal” din Ieud, biserica de lemn „Din vale” din Ieud, biserica de lemn Cuvioasa Paraschiva din Botiza și biserica de lemn din Poienile Glodului, 1961—1962.

Restaurare generală.

Valoarea lucrărilor: 702 689 lei.

Intervenții urgente

Biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Șurdești, com. Șișești, 1960; biserica de lemn Sf-ții Arhangheli și biserica de lemn Cuvioasa Paraschiva din Rogoz, oraș Tg. Lăpuș, 1960; biserica de lemn ucraineană din Poienile de sub Munte, 1961—1962; biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Rozavlea, 1963; biserica de lemn Cuvioasa Paraschiva din Poienile Glodului, 1964, 1966—1967; biserica de lemn a Nistoreștilor din Săliștea de Sus, 1964—1965; biserica de lemn Intrarea în Biserică din Bîrsana, 1964—1965; biserica de lemn Cuvioasa Paraschiva din Șugatag, com. Ocna Șugatag, 1968—1969; biserica de lemn Sf. Ilie din Cușșeni, 1966-1968; biserica de lemn Sf. Nicolae din Frîncenii Boiului, com. Boiu Mare.

JUDEȚUL MEHEDINȚI

Restaurări

Castrul Drobeta din Turnu Severin

1960—1963.

Cercetări arheologice și consolidări parțiale; consolidări la piciorul podului lui Traian.

Valoarea lucrărilor: 605 507 lei.

Mănăstirea Strehaia

1963 — lucrările continuă.

Restaurare generală cu evidențierea etapelor de construcție.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 1 648 179 lei.

Strămutarea monumentelor din zona barajului Porțile de Fier

1967 — lucrările continuă.

Cercetarea arheologică a cetăților Ada-Kaleh și Tri-Kule; reconstituirea parțială a cetății Ada-Kaleh pe insula Șimian, cu recuperarea elementelor de piatră fățuită și profilată; mutarea cimitirului turcesc din Ada-Kaleh pe insula Șimian; proiect pentru amenajarea muzeistică a insulei Simian, unde se vor strămuta obiectivele valoroase din zona barajului.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 11 720 440 lei.

Intervenții urgente

Biserica Intrarea în Biserică din Crainici, com. Bala, 1966—1967; cula Cuțui din Broșteni, 1964—1967.

JUDEȚUL MUREȘ

Restaurări

Cetatea orașului Tg. Mureș, cu biserica reformată

1963 — lucrările continuă.

Restaurarea laturilor de sud, est și parțial vest ale cetății; degajarea laturii de nord a bisericii; cercetări arheologice, studii; proiect pentru restaurarea generală a ansamblului și amenajare muzeistică.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 4 460 064 lei.

Biserica de lemn Sf-ții arhangheli din Chețani

1967—1968.

Restaurare generală cu mutarea pe un teren învecinat.

Valoarea lucrărilor: 200 767 lei.

Intervenții urgente

Biserica evanghelică din Reghin, 1962; cele două biserici de lemn din Deag, com. Iernut, 1965—1969; biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Cuștelnic, com. Gănești, 1965—1966 și 1968; cetatea sătească cu biserica evanghelică din Archita, 1968—1969.

JUDEȚUL NEAMȚ

Restaurări

Mănăstirea Neamț

1960—1961: terminarea lucrărilor de restaurare începute prin Departamentul Cultelor. Biserica: restaurare generală cu refacerea acoperișului. Incintă: restaurare generală, cu mutarea bisericii Sf. Gheorghe pe latura de est, refacerea învelitorilor, marcarea etapelor.

Valoarea lucrărilor: 3 425 906 lei.

1963: reparații curente. Valoarea lucrărilor: 13 318 lei.

1968: instalații electrice și racord. Valoarea lucrărilor 520 052 lei.

Total: 3 959 276 lei.

Mănăstirea Agapia

1961—1962 și 1968.

Lucrări de reparații și instalații la ansamblul mănăstirii, cu amenajarea muzeului.

Valoarea lucrărilor: 722 477 lei.

Cetatea Neamț

1963 — lucrările continuă.

Restaurare generală a ruinelor cetății, cu amenajarea zonei și refacerea podului.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 3 841 411 lei.

Mănăstirea Secu

1966 — lucrările continuă.

Restaurarea generală a ansamblului cu marcarea etapelor de construcție; proiect pentru amenajarea zonei.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 1 952 851 lei.

Mănăstirea Văratec

1968.

Lucrări de reparații la ansamblul mănăstirii, cu amenajarea incintei.

Valoarea lucrărilor: 120 936 lei.

Mănăstirea Bistrița

1969 — lucrările continuă.

Restaurarea turnului lui Ștefan cel Mare; lucrări de cercetare.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 320 000 lei.

Intervenții urgente

Mănăstirea Neamț, 1964—1965; biserica de lemn din Cîrligi, com. Ștefan cel Mare, 1964—1965; casa scriitorului Calistrat Hogaș din Piatra Neamț, 1966—1967; mănăstirea Bistrița, 1967—1968.

JUDEȚUL OLT

Restaurări

Mănăstirea Căluu

1967 — lucrările continuă.

Cercetare, studii; consolidarea ruinelor incintei; proiect de restaurare generală.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 254 489 lei.

JUDEȚUL PRAHOVA

Restaurări

Mănăstirea Brebu

1960 și 1963.

Reconstituirea celor trei turle ale bisericii și restaurarea paramentului aparent; restaurarea casei domnești cu refacerea învelitorii; restaurarea zidurilor de incintă și marcarea fundațiilor vechilor chili.

Valoarea lucrărilor: 995 764 lei.

Intervenții urgente

Mănăstirea Brebu, 1963; biserica Sf. Procopie din Gherghita, 1967—1969

JUDEȚUL SĂLAJ

Restaurări

Biserica de lemn din Petrindu Mare

1965—1966.

Restaurare generală, cu mutarea în secția în aer liber (Hoi) a Muzeului etnografic din Cluj.

Valoarea lucrărilor: 287 673 lei.

Biserica de lemn din Cizer

1967—1968.

Restaurare generală, cu mutarea în secția în aer liber (Hoi) a Muzeului etnografic din Cluj.

Valoarea lucrărilor: 290 010 lei.

Biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Baica, com. Hida și biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Poarta Sălajului, com. Românași.

1969 — lucrările continuă.

Restaurare generală.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 180 000 lei.

Intervenții urgente

Biserica de lemn Sf-ții Apostoli din Sînpetru Almașului, com. Hida, 1964—1968; biserica de lemn Înălțarea Domnului din Porț, com. Marca, 1961—1962; biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Tusa, com. Sig, 1965—1968; biserica de lemn Sf. Nicolae din Păușa, com. Românași, 1966—1968; biserica de lemn Sf-ții Arhangheli din Sînmihaiul Almașului, 1968—1969.

JUDEȚUL SIBIU

Restaurări

Ruinele mănăstirii cisterciene din Cîrța

1961—1962.

Lucrări de conservare „in situ” a ruinelor.

Valoarea lucrărilor: 116 622 lei.

Turnul Sfatului din Sibiu

1961—1962.

Restaurare generală, cu respectarea tuturor etapelor de construcție.

Amenajări interioare pentru destinația de muzeu.

Valoarea lucrărilor: 296 804 lei.

Cetatea cu biserica romanică Sf. Mihail din Cisnădioara

1964—1967.

Restaurare generală cu respectarea autenticității ansamblului; evidențierea fortificațiilor exterioare.

Valoarea lucrărilor: 799 320 lei.

Primăria veche din Sibiu, str. 1 Mai nr. 2

1967 — lucrările continuă.

Restaurare generală cu respectarea tuturor etapelor de construcție; consolidare prin elemente din beton armat ascunse.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 577 133 lei.

Intervenții urgente

Biserica Adormirea Maicii Domnului din Săsăuși, com. Chirpăr, 1960—1961; cetatea sătească cu biserica evanghelică din Alma între Vii, com. Moșna, 1961; cetatea cu biserica evanghelică din Agnita, 1961; biserica Sf. Vasile din Fofeldea, com. Nocrich, 1966—1967; cetatea sătească cu biserica evanghelică fortificată din Boian, com. Bazna, 1966—1969; biserica Sf-ții Arhangheli din Țichindeal, com. Nocrich, 1968; biserica evanghelică din Dîrlos, 1968—1969; biserica evanghelică fortificată cu cetate sătească din Valea Viilor (Vorumloc), 1969.

JUDEȚUL SUCEAVA

Restaurări

Mănăstirea Sucevița

1960 — lucrările continuă.

Restaurarea generală a ansamblului, cu marcarea etapelor de construcție și accentuarea intervențiilor actuale prin tratarea lor în spirit contemporan; refacerea învelitorii bisericii; refacerea finisajelor și a pridvoarelor stăreției; amenajări muzeistice; amenajarea zonei de protecție.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 8 964 423 lei.

Mănăstirea Humor

1960—1961: lucrări de restaurare la biserică; restaurarea turnului de apărare cu refacerea drumului de strajă și a învelitorii. Valoarea lucrărilor: 351 407 lei.

1967 — lucrările continuă. Cercetarea arheologică a vechii incinte, cu evidențierea fundațiilor; amenajarea zonei. Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 77 300 lei.

Mănăstirea Slatina

1960—1961: restaurarea turnului sud-vest, a turnului porții și a chiliilor de pe latura est. Valoarea lucrărilor: 443 170 lei.

1968 — lucrările continuă. Cercetări; restaurarea parțială a turnului clopotniță și a turnului sud-est. Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 210 661 lei.

Total 653 831 lei.

Fosta mănăstire Voroneț

1961—1968.

Restaurarea ansamblului, cu refacerea învelitorii la biserică; evidențierea fundațiilor vechilor chiliilor, amenajarea zonei.

Valoarea lucrărilor: 1 340 221 lei.

1969 — lucrările continuă.

Casa muzeu — custode (construcție nouă).

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 310 000 lei.

Total: 1 650 221 lei.

Mănăstirea Dragomirna

1961 — lucrările continuă.

Restaurarea generală a ansamblului cu marcarea etapelor de construcție și accentuarea intervențiilor actuale prin tratarea lor în spirit contemporan.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 6 567 460 lei.

Cetatea de Scaun din Suceava

1961 — lucrările continuă.

Restaurarea laturii de sud-est cu bastioane și a zidului contraescarpă la șanțul de apărare.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 2 291 422 lei.

Hanul domnesc din Suceava, str. Ciprian Porumbescu nr. 5

1964—1967.

Restaurarea generală și amenajarea ca muzeu a clădirii; amenajarea zonei.

Valoarea lucrărilor: 1 216 543 lei.

Biserica Tăierea capului Sf. Ioan Botezătorul din Arbore

1964—1968.

Lucrări de restaurare la biserică și la turnul clopotniță.

Valoarea lucrărilor: 668 971 lei.

Mănăstirea Moldovița

1965 — lucrările continuă.

Degajarea și restaurarea ruinelor bisericii vechi, cu amenajarea zonei de protecție; lucrări de reparații și amenajări la incinta și biserică mănăstirii.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 1 352 139 lei.

Mănăstirea Putna

1968 — lucrările continuă.

Lucrări de cercetare; proiect pentru restaurarea generală.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 360 608 lei.

Mănăstirea Rîșca

1968.

Restaurarea zidului de incintă și a turnului clopotniță; cercetări; coborîrea terenului.

Valoarea lucrărilor: 118 991 lei.

Mănăstirea Probota

1968.

Consolidarea zidului de incintă.

Valoarea lucrărilor: 30 735 lei.

Biserica Sf. Nicolae din Bălinești, com. Grămești

1968 — lucrările continuă.

S-a executat împrejmuirea din birne cu streășină din draniță.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 113 249 lei.

Biserica de lemn Sf. Nicolae din Broșteni

1968.

Lucrări de consolidări și reparații.

Valoarea lucrărilor: 67 784 lei.

Mănăstirea Coșula

1968.

Lucrări de consolidare și protecție a beciurilor din incinta mănăstirii.

Valoarea lucrărilor: 30 400 lei.

Intervenții urgente

Mănăstirea Slatina, 1965—1967; mănăstirea Rîșca, 1965—1967; biserică Sf. Dumitru din Suceava, 1967—1969.

JUDEȚUL TULCEA

Restaurări

Mănăstirea Cocoș din Niculitel

1960.

Terminarea lucrărilor începute de Departamentul Cultelor pentru consolidarea chiliilor de pe latura de vest.

Valoarea lucrărilor: 54 088 lei.

JUDEȚUL TIMIȘ

Intervenții urgente

Biserica de lemn Adormirea Maicii Domnului din Hezeriș, com. Coșteiu, 1960; biserică de lemn Sf-ții Arhangheli din Topla, com. Mănăștiur, 1969; biserică de lemn Sf-ții Apostoli din Zolt, com. Fîrdea, 1969; biserică ortodoxă Sîrbă din Ciacova, 1969.

JUDEȚUL VASLUI

Intervenții urgente

Biserica fostei mănăstiri din Fîstîci, com. Delești, 1966—1967 și 1969.

JUDEȚUL VÎLCEA

Restaurări

Mănăstirea Cozia

1960—1962.

Continuarea lucrărilor începute prin Departamentul Cultelor; restaurare generală cu evidențierea etapelor de construcție; reîntregirea paraclisului Brîncoveanu; marcarea fundațiilor laturii de vest a incintei și amenajarea zonei mănăstirii, inclusiv bolnița.

Valoarea lucrărilor: 1 020 265 lei.

Schitul Cornet

1960.

Lucrări de reparații la biserică și incintă, cu restaurarea foișorului din extremitatea de est a chiliilor.

Valoarea lucrărilor: 232 785 lei.

Mănăstirea Hurezi

1960.

Restaurare generală, cu păstrarea tuturor etapelor de construcție; restaurarea și amenajarea muzeistică a locuinței din Brîncoveanu; înlăturarea tavanelor care ascundeau bolțile chiliilor la incinta mare a mănăstirii; restaurarea bolniței cu ruinele casei domnești și foișorul; amenajarea zonei cu refacerea zidurilor de împrejmuire.

Valoarea lucrărilor pînă la sfîrșitul anului 1969: 10 454 993 lei.

Intervenții urgente

Cula nouă — Duca — din Măldărești, 1962—1966.